
Vergaderjaar 2025-2026

33 118 Omgevingsrecht

HC **VERSLAG VAN EEN NADER SCHRIFTELIJK OVERLEG**
Vastgesteld 15 april 2026

De vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit¹ heeft nader schriftelijk overleg gevoerd met de staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur over de **wijziging van het Besluit activiteiten leefomgeving en het Besluit kwaliteit leefomgeving (bescherming wolf en goudjakhals)**. Bijgaand brengt de commissie hiervan verslag uit. Dit verslag bestaat uit:

- De uitgaande brief van 3 maart 2026.
- De antwoordbrief van 10 april 2026.

De griffier van de vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
Wolf

¹ Samenstelling:

Van Aelst-Den Uijl (SP), Baumgarten (JA21), Beukering (Fractie-Beukering), Fiers (GroenLinks-PvdA), Van Gasteren (Fractie-Van Gasteren), Van der Goot (OPNL), Van Gurp (GroenLinks-PvdA) (ondervoorzitter), Holterhues (ChristenUnie), Janssen-van Helvoort (GroenLinks-PvdA), Jaspers (BBB), Kanis (D66), Kemperman (FVD), Van Kesteren (PVV), Kluit (GroenLinks-PvdA), Van Knapen (BBB), Van der Linden (VVD), Van Meenen (D66), Nicolai (PvdD), Oplaat (BBB) (voorzitter), Perin-Gopie (Volt), Prins (CDA), Rietkerk (CDA), Van Rooijen (50PLUS), Straus (VVD), Thijssen (GroenLinks-PvdA), Visseren-Hamakers (Fractie-Visseren-Hamakers), De Vries (SGP), Walenkamp (Fractie-Walenkamp)

BRIEF VAN DE VOORZITTER VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKWALITEIT

Aan de staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

Den Haag, 3 maart 2026

De vaste commissie Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit heeft met belangstelling kennisgenomen van de brieven van uw ambtsvoorganger van 13 november 2025 (33.118, GX) en 5 december 2025 (33.118, GY) over het Besluit houdende wijziging van het Besluit activiteiten leefomgeving en van het Besluit kwaliteit leefomgeving (bescherming wolf en goudjakhals).² Naar aanleiding van deze brieven wensen de leden van de fracties van de **PvdD** en de **Fractie-Visseren-Hamakers** u de volgende vragen en opmerkingen voor te leggen.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de PvdD

In het advies van de Raad van State over het ontwerpbesluit wordt het volgende opgemerkt: “Vanwege het uitgangspunt van een ongunstige staat van instandhouding van de wolf biedt de Habitatrictlijn op dit moment alleen ruimte voor het vangen of doden van een wolf in de meest ernstige situaties van agressie van een wolf (...)” en “Ook zonder de voorgestelde beoordelingsregels is het op grond van artikel 11.54, tweede lid, aanhef en onder b, van het Bal in verbinding met artikel 8.74l, eerste lid, van het Bkl mogelijk om in uitzonderlijke situaties vergunning te verlenen voor het doden of vangen van een wolf.”³ Kunt u bevestigen dat reeds naar huidig recht, met inachtneming van de Habitatrictlijn, een vergunning kan worden verleend voor het doden of vangen van een wolf die mensen heeft aangevallen en dat het voor de verlening van deze vergunning niet nodig is om artikel II in het Ontwerpbesluit op te nemen?

Uw ambtsvoorganger stelt naar aanleiding van de vraag of de wijziging van de bijlage bij de Habitatrictlijn tot vermindering van de beschermingsstatus van de wolf wel rechtmatig is geweest het volgende: “Ik wijs er verder op dat verschillende Europese belangenorganisaties beroep bij het Hof van Justitie van de Europese Unie hebben ingesteld tegen het besluit tot wijziging van de bijlagen bij de Habitatrictlijn in verband met de beschermingsstatus van de wolf. Het lijkt aangewezen het oordeel van het Hof in dezen af te wachten, want het Hof is als enige bevoegd tot toetsing van dit soort rechtshandelingen en tot interpretatie van het VWEU [Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie] en onderliggende wetgeving. De uitkomst van de procedures bij het Hof zie ik met vertrouwen tegemoet.”⁴ Deelt u het oordeel van deze leden - mede in het licht van het voorzorgsbeginsel – dat het juist is om, in afwachting van het oordeel van het Hof, te volstaan met het vaststellen van artikel I van het Ontwerpbesluit en om artikel II te laten vervallen, als wordt aangenomen dat artikel II van het Ontwerpbesluit niet nodig is om vergunning te kunnen verlenen voor het doden of vangen van een wolf die mensen heeft aangevallen?

² Kamerstukken I 2025/26, 33118, GX en GY.

³ Bijlage bij Kamerstukken I 2025/26, 33118, GS, p. 13.

⁴ Kamerstukken I 2025/26, 33 576 AT, p. 5.

Vragen en opmerkingen van het lid van de fractie-Visseren-Hamakers

De vaste commissie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit heeft uw ambtsvoorganger op 9 december 2025 verzocht om het aangepaste ontwerpbesluit houdende wijziging van het Besluit activiteiten leefomgeving en van het Besluit kwaliteit leefomgeving (bescherming wolf en goudjakhals), alsmede de aangepaste nota van toelichting aan de commissie aan te bieden. Dit lid verneemt graag van u - zoals gevraagd nog vóórdat de behandeling in de ministerraad plaatsvindt - wanneer de commissie deze gevraagde stukken ontvangt.

De commissie ziet uit naar de beantwoording van bovenstaande vragen en verzoekt u deze uiterlijk binnen vier weken na dagtekening van deze brief aan de Eerste Kamer aan te bieden.

Voorzitter van de vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
G.J. Oplaat

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN LANDBOUW, VISSERIJ, VOEDSELZEKERHEID EN NATUUR

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 10 april 2026

Hierbij stuur ik u de antwoorden op de nadere schriftelijke vragen die zijn gesteld door de leden van de fractie van de Partij voor de Dieren en de fractie-Visseren-Hamakers, over wijziging van het Besluit activiteiten leefomgeving en van het Besluit kwaliteit leefomgeving - bescherming wolf en goudjakhals op 3 maart 2026 onder nummer 180042.

Silvio P.A. Erkens

Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

180042

In het advies van de Raad van State over het ontwerpbesluit wordt het volgende opgemerkt: "Vanwege het uitgangspunt van een ongunstige staat van instandhouding van de wolf biedt de Habitatrichtlijn op dit moment alleen ruimte voor het vangen of doden van een wolf in de meest ernstige situaties van agressie van een wolf (...)" en "Ook zonder de voorgestelde beoordelingsregels is het op grond van artikel 11.54, tweede lid, aanhef en onder b, van het Bal in verbinding met artikel 8.74l, eerste lid, van het Bkl mogelijk om in uitzonderlijke situaties vergunning te verlenen voor het doden of vangen van een wolf."

1

Kunt u bevestigen dat reeds naar huidig recht, met inachtneming van de Habitatrichtlijn, een vergunning kan worden verleend voor het doden of vangen van een wolf die mensen heeft aangevallen en dat het voor de verlening van deze vergunning niet nodig is om artikel II in het Ontwerpbesluit op te nemen?

2

Uw ambtsvoorganger stelt naar aanleiding van de vraag of de wijziging van de bijlage bij de Habitatrichtlijn tot vermindering van de beschermingsstatus van de wolf wel rechtmatig is geweest het volgende: "Ik wijs er verder op dat verschillende Europese belangenorganisaties beroep bij het Hof van Justitie van de Europese Unie hebben ingesteld tegen het besluit tot wijziging van de bijlagen bij de Habitatrichtlijn in verband met de beschermingsstatus van de wolf. Het lijkt aangewezen het oordeel van het Hof in dezen af te wachten, want het Hof is als enige bevoegd tot toetsing van dit soort rechtshandelingen en tot interpretatie van het VWEU [Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie] en onderliggende wetgeving. De uitkomst van de procedures bij het Hof zie ik met vertrouwen tegemoet."

Deelt u het oordeel van deze leden - mede in het licht van het voorzorgsbeginsel - dat het juist is om, in afwachting van het oordeel van het Hof, te volstaan met het vaststellen van artikel I van het Ontwerpbesluit en om artikel II te laten vervallen, als wordt aangenomen dat artikel II van het Ontwerpbesluit niet nodig is om vergunning te kunnen verlenen voor het doden of vangen van een wolf die mensen heeft aangevallen?

Vragen en opmerkingen van het lid van de fractie-Visseren-Hamakers

De vaste commissie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit heeft uw ambtsvoorganger op 9 december 2025 verzocht om het aangepaste ontwerpbesluit houdende wijziging van het Besluit activiteiten leefomgeving en van het Besluit kwaliteit leefomgeving (bescherming wolf en goudjakhals), alsmede de aangepaste nota van toelichting aan de commissie aan te bieden.

3

Dit lid verneemt graag van u - zoals gevraagd nog vóórdat de behandeling in de ministerraad plaatsvindt - wanneer de commissie deze gevraagde stukken ontvangt.

Antwoord 1, 2 en 3

Vergunningverlening door provincies voor het vangen of doden van wolven is reeds mogelijk. Om dit te faciliteren is het afgelopen jaar door mijn ambtsvoorganger een AMvB opgesteld, die de verlaagde beschermingsstatus van de wolf implementeert in nationale regelgeving, en die aanvullende beoordelingsregels opneemt voor de vergunningverlening voor afschot en vangen van een probleemwolf.

Mijn ambtsvoorganger heeft hier al veel werk verricht en ik ga hier met hoge prioriteit mee verder. Ik weet dat bijvoorbeeld provincies en gemeentes veel behoefte hebben aan duidelijkheid. Er ligt ook een kritisch advies van de Raad van State waar ik recht aan wil doen. Daarnaast wil ik ook bezien welke aanscherpingen juridisch mogelijk zijn. Daarom kijk ik op korte termijn nog een keer goed naar de AMvB. Ik zal over de precieze invulling van de AMvB in vervolg op het advies van de Raad van State – waarop mijn ambtsvoorganger eerder een appreciatie gaf – binnen korte termijn nog een nadere afweging maken. Mijn streven is het parlement daarover voor 4 juni te informeren.